

ANDRE KNOTTNERUS EN RIANNE LETSCHERT

Samen naar een versterkt Limburg

Elkaar fysiek ontmoeten is nu helaas maar beperkt mogelijk, maar we kunnen elkaar wel alvast schrijven over een versterkt Limburg na de coronacrisis. Want de crisis stelt onze prachtige provincie, met al haar toekomstmogelijkheden, voor forse opgaven op gezondheids-, economisch, sociaal en cultureel gebied. Wij bijten graag de spits af en dagen iedereen uit, vooral de jeugd, om te reageren met ideeën.

Limburg moet uitgaan van zijn kracht én oog hebben voor verbeterpunten. Sterk is bijvoorbeeld de transitie van het mijnverleden naar een kenniseconomie. Verbeterpunten zijn de levensverwachting (één jaar korter dan het Nederlands gemiddelde, voor Zuid-Limburg zelfs twee) en de gezonde levensverwachting (in Zuid-Limburg drie jaar korter). Dat heeft te maken met sociaaleconomische tegenslagen in het verleden. Daar komt de coronacrisis bij. Alle maatschappelijke sectoren moeten gezamenlijk aan de slag: bedrijfsleven, onderwijs, gezondheidszorg, wetenschap, cultuur, overheid, en u als burger. Want zoals de crisis onderstreept zijn we van elkaar afhankelijk. Samen verantwoordelijkheid nemen is de weg vooruit, met 'brede welvaart', inclusief welzijn, als perspectief. Iedereen heeft recht op ontplooiing, werk, optimale zorg, en een goede woon- en leefsituatie.

De crisis onderstreept dat we van elkaar afhankelijk zijn. Samen verantwoor- delijkheid nemen is de weg vooruit.

Natuurlijk vraagt iedereen zich af: hoelang duurt de pandemie nog, wanneer komt ons vaccin? Maar ook de lange termijn telt: pakken we alles op zoals het was, moet het anders, wat hebben we geleerd? De Brede Economische Sociale Taskforce Limburg (BEST) en het Gezondheidsakkoord Limburg spraken met sleutelpersonen in diverse sectoren en betrokken burgers, jong en oud, van verschillende afkomst. Drie hoofdlijnen ontvouwdend zich. Ten eerste het aanpakken van ongelijke kansen en achterstanden, vooral bij de jeugd. Alle jongeren verdienen een gezonde, kansrijke start, goede loopbaanperspectieven, en daarmee een betere levensverwachting. Door de Gezonde Scholenaanpak in basis- én voortgezet onderwijs structureel te maken zorgen we voor betere voeding, een gezondere leefstijl en het verminderen van toekomstige risico's. Dat vraagt samenwerking tussen scholen, gezondheidsgerelateerde bedrijven, wetenschap en overheid. Voor het breed inlopen van achterstanden, met speciale aandacht voor kwetsbare jongeren, is het programma Trendbreuk Zuid-Limburg cruciaal.

Tweede prioriteit is schokbestendigheid en veerkracht van de samenleving. De reguliere zorg en kwetsbaren in zorgcentra of thuis mogen niet meer in het gedrang komen. Evenals buurt- en wijkvoorzieningen, mantelzorg, sport en cultuur.

Schokbestendigheid van kinderopvang en onderwijs is onmisbaar voor jeugd, ouders en samenleving. Schoolsluitingen moeten worden voorkomen of bekort, en opgelopen achterstanden ingehaald. We moeten inzetten op vaste arbeidsrelaties, (om)scholingsmogelijkheden, en 'van-werk-naar-werk'-oplossingen. Dat vermindert uitkeringsafhankelijkheid, bevordert economische continuïteit en vergroot het menselijk kapitaal. Daarbij passen investeringen in kennis en benutting van de Brightlands-campusen. Dit biedt jongeren perspectief en helpt tegen vergrijzing in onze regio.

Derde hoofdlijn is het versnellen van maatschappelijke leerprocessen. Denk aan bevordering van hoogwaardige medische zorg en digitale voorzieningen in onderwijs en werk. En het voorkomen van pandemieën. Duurzame voedselketens verkleinen de kans op

ziekten, versnelde energietransitie gaat opwarming van de aarde en verbreiding van tropische epidemieën tegen, en slimmere internationale mobiliteit kan verspreiding van ziektekiemen beteugelen.

Met brede samenwerking zal Limburg gezonder, sterker en duurzamer uit de crisis komen. We roepen iedereen op mee te bouwen. Vooral de Limburgse jeugd, want die heeft de toekomst.

Andre Knottnerus (Gezondheidsakkoord)

Rianne Letschert (BEST)